

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ volja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v vsakičevih prejemih:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	6—50
na mesec	1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 3, (l. nadstropje leve), telefon št. 34.

Ishaja va k dan sveder izvenemil modelle in praznike.

Izvenemil volja: potovanja po poti vseh na enkrat po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri vsaki inserciji po dogovoru. Upravičena naj se pošilja naročila, reklamacije, inserciji itd. to je administrativna stvar.

Posamezna številka volja 10 vinarjev.

Na pismenu naročila brez izločene vplačila naročnine se ne osira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ volja po pošti:

na Avstro-Ogrske:

celo leto	K 25—
pol leta	12—
četrt leta	6—50
na mesec	2—80

na Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži na odgovor dopisnica ali znakna.

Upravičeno: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

„Dežela kranjska nima lepšega kraja ..“

Pred polstoletja je zapel Preseren vzneseno himno krasoti Bleškega jezera in njega okolice. V nebrojnih umetnih in narodnih pesmih se še sedaj opeva in slavi Bled s čarobnim njegovim jezerom, s čudovorno cerkvico na otoku in s sivim gradom, ki zre s strme skale doli na azurno jezersko gladino, kot biser slovenskih dežel.

Povsodi, kjer se razlega slovenska govornica, je Bled z bajnokrasko njegovo okolico znan kot najkrasnejša in najdragocenejša točka zemlje slovenske.

V tem prepričanju, v tej zavesti smo bili vzgojeni vsi. V najnežnejši mladosti smo se že naučili pesmi »Otok bleški, kinč nebeski; nikdar ga še nismo videli, a bujna otroška fantazija ga je nam slikala kot nekaj čarokrasnega, nebesko lepega. V dovtetno otroško dušo se je nam že takrat vselilo hrepenenje, kopnenje, da vsaj enkrat v življenju vidimo tisti zemeljski kras, opleten z vencem poezije, ki ga je nam slikala fantazija v najčarobnejših barvah že v najzgodnejši mladosti.

Romali smo na ta sveti kraj, in srečni smo bili, ko smo končno zrl s poezijo ovenčane kraje vseh svojih misli in želja.

In tako romajo leto za letom Slovenci na Bled kot nekaj narodno posvečen kraj, kot sveto mesto, ki ga naj vsak Slovenec obišče vsaj enkrat v življenju.

Smatramo Bled kot svoje narodno svetišče, kot kraj, kjer so v harmonično celoto združene vse krasote, vsi čari zemelj slovenskih in niti predstavljati si ne moremo, da bi se lahko zgodilo, da Bled, ta biser slovenskih dežel, ne bo več naš, ne bo več slovenski!

A vendar dejanski obstoji ta nevarnost!

Slovenski javnosti je znano, da je Bleški grad že leta naprodaj. Slovensko časopisje je opetovano že dvignilo svoj glas, naj bi merodajni krogi preskrbeli, da bi prišel Bleški grad v Slovenske roke. Kazali so na nevarnost, ki preti slovenskemu Bledu, ako pride grad v tuje roke. Takrat se je sprožila misel, naj bi Bleški grad nakupila dežela kranjska. In res so se uveljavili pogajanja, ki

pa so se skoro končala, češ, da naša dežela nima toliko gnutnih sredstev, da bi si smela dovoliti takšen — luksus.

A sedaj se vodijo pogajanja na drugi strani.

Bleški grad hočejo kupiti Nemci, a to kupčijo podpirata z vsem svojim vplivom deželni predsednik baron Schwarz in ekselenc baron Schwegel, ki jim je seveda največ ležeče na tem, da preide zopet kosček najlepše zemlje slovenske v nemške roke.

Poročali smo že, da namerava Bleški grad nakupiti nemško zdravniško društvo ter ga preurediti v svoje svrhe. Ta stvar je resna in če se s slovenske strani ne bo pravočasno ničesar ukrenilo, bo Bleški grad, predno se nadejamo, v nemških rokah.

Potem pa zbogom za vselej slovenski Bled in naš ponos in naša dika!

Po otvoritvi nove železniške proge Trst-Jesenice-Celovec se je nemški naval na Gorenjsko podvojil; sedaj, ko se je izročila prometu že tudi turska železnica, se bo ta naval še opasneje povečal.

Ako dovolimo, da si Nemci pridobijo trdno postojanko na Bledu z nakupom Bleškega gradu, bomo lahko rekli že v nekaj letih, ne morda desetletjih: »Slovenski Bled je bil!« In ne bo nam prostajalo drugega, kakor tožiti in pretakati solze, kakor nekdo prorok Jeremija nad razvalinami Jeruzalema.

A ni še prekasno, da rešimo to svojo postojanko, dasi bi je že dvajseta ura!

Za to kličemo ob tej dvajseti uri merodajnim našim krogom, predvsem pa deželnemu odboru kranjskemu: **Rešite Bled, ohranite slovenskemu narodu ta kosček najlepše njegove zemlje!**

Bodite uverjeni, da to ni želja posamnika, nega je to zahteva vsega slovenskega naroda, ki neglede na politično prepričanje želi soglasno in enodušno, da se mu ohrani ta biser in naj si bi bile žrtve za to še tako velike!

Češki deželni zbor.

Dunaj, 3. avgusta. Čuje se, da se češki deželni zbor snide dne 27. septembra.

Praga, 3. avgusta. Listi poročajo, da bo deželni zbor skli-

can na tri tedne, če se bo pokazalo, da uspešno deluje, bo sklican takoj zopet v decembru.

Car Nikolaj na Angleškem.

Spithead, 3. avgusta. Rusko ladjevo so pri prihodu živahno pozdravljali. Angleški kralj in kraljica sta se podala z ladje »Victoria and Albert« na »Standard«, kjer sta pozdravila carja in carinjo.

Cowes, 3. avgusta. Ladji »Standard« in »Victoria and Albert« sta pluli ob vrstah angleške mornarice, bilo je tam 150 vojnih ladij; obema ladjama sta sledili ruski križarici »Rjurik« in »Makarov«. Na angleški kraljevi jalti sta stala car Nikolaj in kralj Edvard v živahnem razgovoru. Ogledovanje mornarice je trajalo eno uro. Ob pol petih so ladje dospale v Cowes.

Cowes, 3. avgusta. Pri slavnostni gostiji na angleški ladji »Victoria and Albert« je kralj Edvard spregovoril sledečo napitnico: »Sir! Prisrčnega in prijaznega sprejema, ki sta ga Vaši veličanstvi kraljici in meni lanko leto pripravili v Revolu, nisimo pozabili. Ponosen sem, da Vaju oba morem sprejeti v britskem vodovju. Vaše veličanstvo, kakor tudi moja draga nečakinja nista tuja na Angleškem, posebno ne na otoku Wight. Prepričan sem, da Vaju bo spomin preštel v pretekla leta, ko se je gostoljubnost moje ljubljene matere raztezala na Vaju oba. Vesel sem, sir, da ste imeli priliko videti najmočnejšo in največjo mornarico, ki je sploh kdaj bila zbrana, toda prepričan sem, da Vaše veličanstvo nikdar ne bo smatralo teh ladij za simbol vojne, temveč nasprotno, za sredstvo obrambe naših obal in naše trgovine, predvsem za varovanje interesov miru. Imel sem v tem letu priliko sprejeti nekatere člane dume in ni mi treba poudariti, kako sem bil jaz s kraljico vred vesel, da sem jih videl. Prepričan sem, da jim je bilo bivanje tu prijetno. Imeli so priliko spoznati ljudi in naprave v tej deželi. Upam, da to, kar so videli, povzdigne dobro razmerje, ki vlada med obema deželama. In sedaj naj se Vasima veličanstvom le še zahvalim za obisk in Vaju zagotovim, da je bilo kraljici in meni posebno drago Vaju sprejeti.«

Car Nikolaj je odgovoril: »Z veseljem izražam srčno zahvalo za prijazne besede, s katerimi je Vaše veličanstvo carinjo in mene pozdravilo v britskem vodovju. Krasna parada,

ki sem jo smel danes videti, priča o velikosti Anglije. Mogočni pogled domače in atlantiške mornarice je globoko uplival name. Petnajst let je temu, odkar sem bil zadnjikrat v Cowesu. Vedno se bom spominjal srečnih dni, ki sem jih preživel pri Vaši ljubljani, spoštovani materi, kraljici Viktoriji, in naklonjenosti, ki jo je izkazovala meni kakor tudi carinji, svoji vnukinji. Naj bi bil prijazni sprejem, ki so pripravili ga Vaše veličanstvo in kraljica, kakor tudi angleški narod članom dume in pozimi mojemu ladjevju, znamenje rastočih prisrčnih vezij med obema našima deželama, vezij, ki temelje na skupnih interesih in medsebojnem spoštovanju.

Turčija.

Carigrad, 3. avgusta. Vsled sultanovega »Irade« je obsedno stanje v Carigradu podaljšano do leta 1911.

Španija.

Notranji položaj.

London, 3. avgusta. »Daily Telegraph« javlja iz Madrida: Položaj na Španskem je zopet resnejši. V diplomatskih krogih se čuje z gotovostjo, da je pripravljena angleška ladja, da odpelje mlado kraljico z otroki na Angleško v varnost.

London, 3. avgusta. »Daily Telegraph« piše, da je revolucionarno gibanje sedaj izbruhnilo z veliko silo v industrijskih krajih na obali. Položaj je čedno nevarnejši.

Madrid, 3. avgusta. Uradno se javlja, da je po celi državi popolen mir.

Melila.

Melila, 3. avgusta. Tu je sedaj popolnoma mirno.

„Veletzdajniški“ proces v Zagrebu.

V ponedeljek ni bilo obravnave, ker je bil pravoslavni praznik.

Pri včerajšnji razpravi je najprvo govoril dr. pravnik Accurti, ki je pobijal predloge zagovornika dr. Budisavljevića.

Na to je prošil za besedo zagovornik dr. Popović, češ, da ima staviti zelo nujen predlog. Predsednik mu je dal besedo pod pogojem, da stavi naenkrat vse svoje predloge.

Dr. Popović je na to predlagal, naj se pokliče za pričo Milana

Šarića, ki služi sedaj pri bosanskem polku v Gradcu. Utemeljuje svoj predlog, je dr. Popović navedel razne podrobnosti o Nastiću, ki so izzvale velikansko senzacijo.

Imenovani Šarić je študiral v Belgradu v istem času, ko je bil tam kaj tudi Nastić. Ker je bil tudi Bosanec, sta z Nastićem mnogo občevala ter skupno zahajala v »Slovenski Jug«. Nekoč se je Šarić sestal z Nastićem v neki gostilni. Tu je Nastić obsojal bosanske politike ter naglašal, da bi bilo potreba v Bosni prijeti z revolucionarno akcijo. Na Šarićevo vprašanje, zakaj on ne prične te revolucionarne akcije, je Nastić odgovoril: »Jaz sem strahopetnik, pa nimam za to poguma.«

Deset do štirinajst dni kasneje je Nastić napram Šariću znova naglašal, da bi bilo treba v Bosni spregovoriti »po rusko« (z bombami). Na to ga je jel nagovarjati, naj se žrtvuje za narod in izvrši v Bosni atentat in sicer na ta način, da se njemu ne bo ničesar dogodilo. Obljubljal mu je, da mu bo preskrbel bombe, ki eksplodirajo v 24 urah. Te bombe bi naj on prenesel v klet bosanske vlade, v katero svrhu mu je Nastić natančno opisal vse podzemeljske hodnike v vladnem poslopu.

Končno je Nastić še pripomnil: »Denarja boš dobil, kolikor ga boš hotel«. Na to mu je pokazal listino, ki je bila napolnjena z bankovci, ter rekel: »Zaboga, ali si ti neumen, lahko bi imel toliko denarja, kakor jaz!« On — Šarić — Nastićevih ponudb ni hotel sprejeti. Kasneje je vse to pripovedoval svojemu stricu župniku Dušanu Subotiću v Bosanskemu Gradišču.

Sredi dr. Popovičevega govora je vdrl v dvorano neki mladič ter udaril po glavi »Pokretovega« urednika g. Wilderje. Prijeli so ga ter konstatirali, da je napadalec neki igralec Teodorovič, ki se je klatil že tudi po Ljubljani in ki se sedaj v Zagrebu druži z Nastićem. Sodišče ga je takoj na licu mesta obsodilo na tri dni zapore, ki ga je moral takoj nastopiti.

Na to je dr. Popović predlagal, naj se zaslišijo kot priče Jovan Tanović, urednik, Vladislav Ribnikar, urednik »Politike«, in Mitar Uskoković, književnik, vsi iz Belgrada.

Končno je dokazal, da je Nastić sam preskrbel bombe za četinski proces v družbi z Lazo Dimitrijevićem S. Jovanovićem.

LISTEK.

Razstava slov. umetnikov.

(Dalje.)

Odnosaji so nanesti, da sem moral ta svoja poročila za daljšo dobo prekiniti. Nadaljejem torej tam, kjer sem bil nehal, to je z

Jamo Matijo (Laxenburg). Jama je izmed prvakov mlade slovenske umetnosti in je, kakor kažejo tukaj razstavljeni olja, prav zelo napredoval. Njegove slike nimajo več tistega ekstremno barvenega značaja, ki vohče velja kot prototip »secesije«, ampak so, če smem tako reči, precej realistične, to se pravi, na njih prihaja do veljave tudi oblika v podobnih teles. Barve so izvečine medle, poteze včasih zelo široke, včasih ozke in kratke, skoro točkaste, vedno pa nameščene s suverenostjo lahke točnosti. Njegove slike se prikupijo na mah, učinkujejo vsikdar prijetno in dajejo mnogo duševne zabave. Studije 6, 9, 10, 14, same vrbe, zdaj v snegu, zdaj v pekočem solnčnem žaru, kažejo Jamovo veliko mojstrstvo v podajanju krajine. Zlasti vzbujajo pozornost, kako je podano ozračje, zdaj sparjeno od žgočih solnčnih žarkov, da je videti, kakor bi trepetal zrak in bi trepetala zemlja,

zdaj zopet težko, nasičeno z vlogo, ali pa megleno, neprozorno in neprijazno, kakor je neprijazen brezsolnen zimski dan. Zbrane višnjeve sence, secesiji tako priljubljene in po naravi tako utemeljene, kaže olje 13 »Hišica«. Pa kako je vse to ublaženo, nič pretirano, nič samo škicirano, slika je živa, kakor bi bila izrezana iz narave. »Mlin po zimi« (18) je slabo razumljivo. »Hrasti« (23) so veselo barvna velika slika, polna radostnega solnčnega razpoloženja: na sočnem, daleč tja razprostirajočem se travniku, obsevanem od solnčne svetlobe, stoje hrasti in hlad je edino le pod njimi. Čudo lepa slika, kakor ustvarjena za tudi ne prevelik salon. Portret (37) »Mati in dete«, izborna plastika, telesa se odražajo krepko in dihaajo življenje. Zanimiva je tehnika: same kratke, ozke poteze. Čedna je svetlobna študija 44 (glava mladega moža, na eni strani ostro razsvetljena, na drugi v senci). Umetov prve vrste je Jamov »Kamnomol« 54: na gorskem pobočju kamnomol in delavska koč. Imeniten izrezek iz narave, poln življenja, solnca in ostrega, čistega zraka. »Spomlad se bliža« (56) je po tehniki zanimiva slika: od blizu ne vidiš družega, nego zistem raznobarnih kratkih potez. Če pa jo pogledaš iz daljave, se te lise razločijo in združijo na desni v hišo ob vodi, doli pod nami v dolini, zadaj se pokaže nekaj streh, drevje in nebo. Vendar pa se ta tehniška

študija Jami ni posrečila. Nerodna je po perspektivi in ne more zadovoljevati, ker je aranžma barvenih lis tako nespreten, da se pri najboljši volji ne spozna zanesljivo, kaj nam slika predstavlja. Smatrati jo je zgolj za študijo tehnike kratkih potez. Z vajo si Jama, sicer tako spreten mojster, tudi v tem načinu slikanja pridobi gotovost izražanja. Razstavil je Jama vsega skupaj 13 oljnatih slik in izprical iznova, da koraka v prvih vrstah slovenske umetniške avantgarde.

Njegova žena, Jama - Raders Lužica je razstavila samo eno olje (plain - air 29: v polni solnčni svetlobi sedi mlada dama in se ukvarja z ročnim delom), ki kaže lepe umetniške kvalitete.

Klemenčič Milan (Ajdovščina) je premalo razstavil, da bi si mogli ustvariti sodbo o njegovih slikarskih kvalitetah. (142, 155) Olje »Soča pri Solkanu« kaže prav dobro perspektivo. Barve so zelo žive, nameščene z vestno nadrobno, po tistem načinu, da se človeku zazdi, da more posamezne cvetke in bilke prosto utrpati s slike. Lahkosti tak slog seveda nima v sebi in z modernizmom tudi nima nič opraviti.

Kobilca Ivana (Berolin), nestorica slovenskih slikaric - umetnic, ki si svojega imena ni pridobila samo doma, temuč tudi v tujini, je na tej razstavi zastopana pa dveh oljih. — Vprav fascimira me njen portret 43:

po francoskem načinu z igrivo lahkoto podana glava mlade ženske. Na prvi pogled zavzamejo gledalec izrazite te oči, vse drugo, in najsi so barve še tako prikupne in okusne, stopi v ozadje, da tvori edinole okvir nepopisnim tem očem. Sladkoba je v tej podobi in ženska mehkoča. In mojster je, kdor zna v sliko vdihniti toliko duševnosti.

Marčič Rudolf, c. in kr. častnik in vsega uvaževanja vreden slovenski akvarelist, se je poizkusil v tempera barvah. Pa ne s preveliko srečo. »Morje« 76 je trdo, posebno v svojem sprednjem delu, kjer se tisti svetli val vidi, kakor da v valovih plava orjaški zmrl som. Trda, po diletantski brez notranje vsebine, mrtva recimo, brez duše, je tempera 83: »Ehrenhausen«. Ves drug pa je Marčič v svojih akvarelih, ki so njegova specialiteta — posebno pomorske slike, o čimer smo se nedavno prevrili, ko jih je nekaj imel razstavljenih v Bahovčevi izložbi na Sv. Petra cesti. Vedeti pa treba, da ima slikarja z vodenimi barvami svoje posebne težkoče in da je torej tem težje, na tem polju ustvarjati količjak sposljivega. Vodene barve se namreč kaj radi prelevijo druga v drugo. Zato jih mora slikar z vso preudarnostjo in z zanesljivo gotovostjo namestiti na svojem kraju, sicer se zmesijo s svojo sosedno barvo in slika je brez izrazitosti. Pri temperi n. pr. je drugače. Tam lahko naknadno korigira

s tem, da potegne čez spodnjo barvo še z drugo barvo, pa je. Ravnotako se dajo korigirati oljne slike. Prav čedni so akvareli 104, zanimiva svetlobna študija 117 in 119. Vsled milobe svojih barv zelo prikupna je tudi v ostalih ozirih vse hvale vredna oljnata slika »Ribiči« (139): »Solnčni zahod v Boki« (159) opozarja nase vsled svojih žgoče živih barv, (zahajajoče solnce se je uprlo v skalno gorsko steno), manjka ji pa zadosti globoka perspektiva. Čisto moderna, z veliko lahkoto podana je oljnata slika »Hrvače pri Ribnici« (170), ki se odlikuje po ubranih tonih in realistični efektivnosti, tako da treba priznati, da se Marčič tudi na polju oljnatega slikarstva obeta lepa prihodnost.

Perhavec Lojze (Gorica) je s svojo edino sliko 131 »Kraške bajte« eksaktno pokazal, kakšna tudi najmodernejša slika ne sme biti. Je to namreč konglomerat zelo srečno ubranih, harmonično učinkujočih štirivoglatih, sočnih barvenih lis, nekak barvast mozaik, na katerem pa se gledalec zaman trudi najti, kaj naj slika pravzaprav predstavlja. Barve so lepe, pa bi končno prav taisti efekt napravilo platno, na katerem je prodajalec barv izložil vzorce svojih barvenih izdelkov. To ni slika, to je neporabljena slikarjeva paleta.

(Dalje prihodnjik.)

Javil se je dr. Popovič v izpričanje tega dejstva S. Jovanović sam. Ta bo med drugim potrdil, da je Našič zahteval za bombe na Cetinju 20.000 kron. Ko se je vrnil s Cetinja v Sarajevo, je menjal bankovce za 1000 K. Od črnogorske vlade je poleg tega še zahteval 6000 kron, češ da je v tovarni v Karagujevcu preprečil, da niso dali bomb črnogorskim zarotnikom.

Ob 2. popoldne je predsednik prekinil razpravo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4 avgusta.

+ **Uspeh slovenskega sokolstva.** Uspeh mednarodne telovadne tekme v Luksemburgu je tale:

Francozje	949:50 točk
Čehi	940:10 »
Italijani	926:29 »
Belgijci	890:— »
Slovenci	851:50 »

Luksemburžani 820:— točk. Pri zadnji mednarodni tekmi v Pragi so Slovenci dosegli 771 točk, torej so sedaj napredovali za 80:50 točk, kar pomenja naravnost velik uspeh. Za Belgijci so bili Slovenci v Pragi za 101 točko, sedaj so samo še za 39 točk. Luksemburžani so bili v Pragi za 18 točk pred Slovenci, sedaj so za njimi za 31:50 točk. Na zdar!

— **Pri klerikalcih ni korupcije!** »Slovenec« se dela silno indignantnega in ogorčenega, ker se očita klerikalni stranki korupcija. »Slovenec« zavija oči in svetoholinsko vzklíka: »Pri nas da bi bila korupcija, kdo nam more kaj takega očitati!« Da bi pa poskusil konkretna fakta, ki smo jih navedli, ovreči, tega si ne upa niti poskusiti. Seveda, kako naj opere zamoreca. Abstrahujemo tu o škandalih pri učiteljskih imenovanjih in bomo navedli par drugih slučajev, ki kažejo klerikalno korupcijo v vsi njeni nagoti. Za oficijala pri deželni odboru je bil kratkim potom imenovan bivši narednik Fr. Kristan, vodja stenografske pisarne Pfeifer je preskočil I. činovni razred in bil vrinjen v konceptni status, dr. Lovro Pogacnik je bil sprejet v deželno službo in takoj pomaknjen v činovniški razred, ki odgovarja IX. drž. uradnikov, končno je bil kar pod roko sprejet v deželno službo, ne da bi bilo to mesto razpisano, sotrudenik »Slovenca«, Klemenčič. To seveda ni korupcija pri »Slovenčevih« gospodi! To je objektivno, povsem nadstrankarsko postopanje deželnega odbora, kaj ne?

+ **Boj za slovensko šolo v Trstu in socialdemokrati.** Pišejo nam iz Trsta: »Rdeči Prapor« je zagrešil glede slovenske šole v Trstu infamen članek, doposlan mu od tržaškega dopisnika. Tisti tržaški rdeči mazec je sploh znan, da ne more napisati stavka, da bi ne zalil in sramotil vse, kar je narodnega, in tako je storil — ko drugače ne zna — tudi v onem članku. Slovence v najzadnjem gorskem kraju bo že znano, koliko let se bore tržaški Slovenci za bomo slovensko ljudsko šolo. Koliko prošelj so že vložili, koliko burnih shodov sklicali, manifestirali in demonstrirali, a do danes — brez uspeha. Priredili so bili tudi nedolgo temu zelo buren shod pri Sv. Jakobu, o katerem smo tudi poročali, kjer so ponovno zahtevali, kar jim že davno pritiče. Sedaj pa pogledimo, kako se rdeči internacionalist izraža o boju za to šolo: pravi namreč, da je boj za slovensko šolo v Trstu najboljše sredstvo tržaškim narodnjakom za razno hujskanje in napadanje, tako

da bi bili narodnjakarji prav nesrečni, ako bi tega sredstva več ne imeli — namreč, ako bi dobili toliko reklamirano slovensko šolo! Če to ni infamno podtikanje in obrekovanje, potem res ne vemo, kaj naj bi še bilo. Dopisun se namreč spodtika nad tem, ker vsemogočni rdeči štab ni bil posebej povabljen na oni shod pri Sv. Jakobu. Na to bi imeli pripomniti, da ni bilo nobeno društvo in sploh nikdo na omenjeni shod posebej povabljen, temveč da so bili na javen shod potem »Edinosti« vabljeni vsi — torej tudi tržaški sodrugi — ki so se zanj zanimali. Izgovor, da sodrugi niso bili povabljeni je ničev in služi samo le v pretvezo, da je imel tržaški rdeči zabavljak priliko zopet enkrat udariti v obrekovanje po narodnjakarjih. No, oslovski glas ne doseže neba! Ta pregovor tudi rdečemu dopisunu.

+ **Bojkot tržaških Slovencev.** Od zadnjih deželnozborskih volitev sem se je tržaškim irredentarjem in fanatikom še tisto malo pameti, ki so jo imeli — zmešala. — Strah pred napredujočimi Slovenci jim ne da miru ne ponoči ne podnevu. Bodisi pri belem dnevu in pri »tuhtanju« načrtov proti Slovincem, kakor tudi v temni noči v nemirnem spanju jih stresa groza in strah pred smrtnoosno prikaznijo — slovenizacijo Trsta. Neprenehoma ugibajo obupane, neodrešene duše, kaj jim storiti, da se pokonča ta vražje Slovence, al' vsaj zaustavi pot njihovega napredovanja. Ali z vsem »tuhtanjem« so jako na slabem, računim jim ne »štímajoc«, ne gre, pa ne gre, kakor bi to oni hoteli. Independent, Gazzettino in Coda del Diavolo so po dolgem ukrepanju vendarle prišli do enega pobožnega zaključka, namreč: Italijani naj bi bojkotirali vse, kar je slovenskega: odpustiti iz službe slovenske služkinje, slovenske delavce, odsloviti perice, mlekarice itd. No tržaški Slovenci so tem nad svojo grešno usodo obupajočim italijankom potom svojega glasila že odgovorili namreč: da naj polentarji kar prično s svojim nečednim delom in videlo se bo, kje nastane najprej polom. — Dovedli bi nič dalje kot to tega, da bi naposled nezadovoljno italijansko meščanstvo samo šlo tja in razbilo uredništva teh hujskačev, kateri so že danes zaslužili, da bi jih bil državni pravdnik postavil na zahtojno klop. Strah ima res velike oči, a pri tržaških irredentarjih se je prelevil v pravi delirij. Ali ne pomaga jim nobena »žavba«, nobena peklenska nakana, da bi zaustavili naravni proces, ki se razvija in dovršuje v narodnostnem in ekonomskem pogledu v Trstu. Pamet, pamet, gospodje irredentisti, altrocche bojkot Slovincem!

+ **Tržaško namestništvo** je odgovorilo neugodno na razne proteste, kateri so mu dešli koj po razpisu novih deželnozborskih volitev za Goriško-Gradišansko in v katerih se protivijo razne korporacije terminu volitev, ki se bodo vršile ravno v najhujšem delu v vinogradih in ob času, ko je veliko število volilcev v svetu. Namestništvo je namreč odgovorilo, da je seziv dež. zbora še tekom tega leta za deželo velikega pomena, ter da bi bilo za slučaj preložitve volitev sploh nemogoče izpolniti pravočasno vse one formalnosti, katere so potrebne za konstituiranje deželnega zbora. Klerikalci se zelo vesele, da je vlada določila volitve za tak čas in se ne morejo načuditi, kako jim gre vlada vkljub obstrukciji v državnem zboru na roko. Prepričani so, da zmagajo na celi črti s pomočjo vlade, ki je razpisala voli-

tve ob tako neugodnem času, s pomočjo misijonov, ki se bodo kmalu pojavljali po deželi in s pomočjo sedne kranjske klerikalne stranke, ki bi rada videla, da postane kakor Štajerska in Koroška tudi zavedna Goriška rimsko črna. V tem menda tiči njeno delo za obmejne Slovence! + **Samonemški vozni listki na državnih železnicah.** Državne železnice so, kakor sploh vsi drugi državni uradi, obvezane v jezikovno mešanih krajih izdajati dvojezične tiskovine in predvsem tudi dvojezične vozne listke. — Če se to doslej ni godilo, so vzrok potniki sami, ki ne zahtevajo dvojezičnih voznih listkov, temveč se zadovoljujejo s samonemškimi. Na Češkem se je na več krajih začela akcija, da se samonemški vozni listki vračajo. Zgodilo se je tudi v Opavi. Sedaj pa je izšla naredba ravnateljstva c. kr. severne železnice na Dunaju, vsled katere se zahteva, da se na postaji Opava severne železnice izdajajo dvojezični vozni listki, odklanja, ker je baže Opava samonemško mesto. Vendar pa naj se od potnikov, ki odklanjajo samonemške listke, voznina vzame; telegrafčno pa naj se obvestijo končna postaja in event. prestopna postaja, da se v vlaklu nahajajo potniki, ki se sicer voznino plačali, ki pa nimajo voznih listkov. S temi potniki naj se sploh uljudno postopa. — Ko bi mi Slovenci nastopili proti samonemškim voznim listkom na državnih železnicah malo bolj odločno, tako kakor nastopamo proti samonemškim tiskovinam pri drugih državnih uradih, bi tudi na železnicah pripomogli slovenskemu jeziku do večje veljave. Slovenci, odklanjajte konsekvenco na državnoželezniških postajah samonemške listke in tiskovine in zahtevajte dvojezične!

+ **Iz šolske službe.** C. kr. deželni šolski svet je sklenil na prošnjo krajnega šolskega sveta v Šmarjeti pri Krškem, da se na tamkajšnji šoli v 3. razredu uvede nedeljen dopoldanski pouk v smislu § 60. šol. reda.

— **Odbor za proslavo Gajeve stoletnice v Krapini** prosi vse one, ki so se prijavili za posebni vlak, naj nemudoma pridejo po karte v Ciril-Metodski knjigarni v Zagrebu, Predavniški trg št. 4. Prijave za posebni vlak naj se čimnaje prej pošljejo omenjeni knjigarni. Priloži se naj obenem denar za vozni listek. Vožnja iz Zagreba v Krapino in nazaj stane: v II. razredu 5 K, v III. razredu pa 3 K 20 v.

+ **Gajeve slavnosti v Krapini** se vdeleži posebno odposlanstvo občinskega sveta ljubljanskega, na čelu mu župan in državni poslanec Ivan Hribar.

— **Osušenje ljubljanskega barja.** Pripravljalna dela za osušenje so v toliko gotova, da se sedaj v kratkem začne z deli v Gruberjevem kanalu. Ta dela se bodo vršila na sledeči način: Zatvornica na gornjem koncu Gruberjevega kanala je sicer že zaprta ali vendar ne more odteči vsa voda vsled neenakomernega terena. Treba bo zastalo vodo ali odpeljati, kakor je bilo prvotno projektovano, po nalašč za to izkapanem jarku, ali pa jo izžepati. Nameravajo je izžepanje. Najprvo se napravi pri izlivu Gruberjevega kanala v Ljubljano nasut jez, tako da Ljubljana ne bo mogla v Gruberjev kanal. Potem se postavi od tod pa do mestne klavnice tako velik lesen žleb, da bo teklo v njem 300 sekundnih litrov vode, in ki bo imel padca 1"/100. Od klavnice pa do obstoječega lesenega jeza bodo izkopali nato tako veliko kineto. Dve veliki centrifugalni pumpi na

par bodeta osušili potem strugo Gruberjevega kanala. — Delo samo na sebi se potem razdeli v tri oddelke in sicer počne prvi oddelek na spodnjem koncu od novega nasutega jeza pa do štepanjskega mostu, material bode dovajala posebna lokomotiva. Drugi oddelek ima določeno dolžino od štepanjskega mostu pa do baron Codellijevega sveta. Material se bode dovajal z ročnimi vozički. Tretji oddelek obsega ostali del do mestne klavnice. Tudi tu bode dovajala material lokomotiva. V vseh treh oddelkih se bode pričelo z delom zaenkrat se bode najprvo struga znižala za približno 1 1/2 m. Potem šele, ko bo to končano, se bode pričelo z znižanjem struge onega dela od mestne klavnice pa do ocepja Gruberjevega kanala od Ljubljane. To delo se bode izvršilo maslinčno in sicer potom bagra. To je za sedaj določeni del programa, po katerem se bode izvršila regulacija Gruberjevega kanala.

— **Vojaška »vzgoja«.** Reservni častnik nam piše: Psihologija ima, kakor je povedal na nedavnem ljudskovzgojavnem shodu prof. dr. Čada, še zelo široko polje za študij človeške duše. Vpliv različnih miljejev in raznih pogojev ustvari množino različnih značajev. Druga je psihologija učenca, druga vojakova, druga poljedelca itd. To vse je sicer znano, toda psiholoških študij teh posameznih stanov doslej nimamo. V tem oziru je torej program psihološke vede zelo obsežen in ko se izpolni, bodo marsikateri pojavi in socialne razmere jasnejši. Nečemo se razpisovati o psihologiji sploh, ampak hočemo pokazati le v splošnem na to, pod kakim vplivom raste vojak in kako se razvija v duševnem pogledu. S čisto človeškega stališča je namen, za katerega se vojak vzgaja, nemoralen. Učiti se tri leta, kako se ubijajo ljudje, nikakor ne more npravno povzdigovati, k večjemu jih posurovuje in otupuje. Če pa tudi pripustimo, da se redkokdaj zgodi, da vojak na povelje prime orožje v roko proti svojemu bližnjemu, mora vendar vedno biti k temu pripravljen, kakor nam kaže intervencija vojaštva pri raznih demonstracijah — na pr. v Ljubljani lansko leto. Način, kako se z vojniki ravna, je kar najodurnejši. Čutečega človeka pogosto kar najbolj razburji, če nekoliko pobližje zasleduje vojaško življenje. Naša javnost ve malo o tem, morda je le slišala kaj, vojak, tiranizirani in surovosti predstojnikov navajeni človek, vam ničesar ne pove in če pove, nikdar ne spoznate pravega položaja in ga ne čutite tako, kakor bi ga sami okusili. Letos sem bil na vojaških vajah v Ljubljani pri 17. pešpolku, in tu sem bil priča največje surovosti, v kateri je bil pravi mojster nadporočnik Frauenfeld. Ta človek bi se silno motil, če bi se smatral za izobražena. Iz njegovih ust se v enomer sipljejo najbolj grobe besede, ki se jih sramujemo tu ponavljati. Pri najmanjši priliki zmjerja vsakega, rabi izraze pri katerih bi najpogostejši individvij sramu zardel. Rdečica sramu zalije človeku obličje in čudne pojme dobi o vojaški »vzgoji«, če poslušaj vsaj eno uro tega častnika. Vojaški gospodje večinoma kažejo grobo brezčutnost napram vojakom (so seveda izjeme) in tako je njih vzgojevalno delo le demoralizujoče. Vojaka se sicer za nekaj časa sploh ne primejo več moralne bree, ker mu je surovost letela vsak dan na glavo, in navadil se je, grobijanstvo mu je nekaj samoposebi umiljivega in z resignacijo ga sprejema. Ves ta vojaški sistem z takimi Frauenfeldi dela iz ljudi figure brez ču-

ta in brez volje. Militarizem zahteva kratkomočno kosti, meso in kri državljanov, zahteva zase pravico na dresuro ljudi, posurovuje, otupuje in deprimira s svojo arogantnostjo. Da je to tam dosti, nam kaže imenovani nadporočnik in še dolga vrsta drugih. — Ubogi vojaki!

— **Dopisnice z nalepljenimi narodnimi in dobrotelnimi kolki.** V zadnjem času se čujejo opetovano pritožbe, da je treba za dopisnice, ki imajo nalepljene narodne kolke, plačati dodatno poštnino po tarifu za pisma. To je vtoliko resnično, da se ta dodatna poštnina zahteva za dopisnice, ki imajo kolek nalepljen na desni strani poleg znamke, kar je vsled obstoječih predpisov nedopustno. — Desna polovica sprednje strani sme obsegati namreč samo poštno znamko in naslov prejemnika. Svobodno pa se smejo lepiti narodni kolki na levo polovico sprednje strani in na zadnjo stran. Toliko v informacijo občinstvu.

— **V včerajšnjem poročilu** o veliki narodni veselici »Političnega, gospodarskega in izobraževalnega društva za vodmatski okraj« vrinila se je neljuba pomota. Pri veselici je namreč tudi nastopalo pevsko društvo »Lipa«, ki je s svojim dovršenim petjem kaj dobro zabavalo občinstvo. Tudi smo pozabili omeniti, da je dal vino, ki ga je vse hvalilo, znani gostilničar g. I. Zupančič.

— **Društvo strojniki.** Krajevna skupina Ljubljana in okolica »Zveze avstrijskih strojnikov« ima v nedeljo 8. t. m. ob pol 10. dopoldne javno protestno zborovanje radi reforme pri izpitih za strojnike in kurjače v hotelu »Strukelj«, Kolodvorske ulice v Ljubljani. Vabijo se vsi člani društva, kakor tudi g. strojevodje državne in južne železnice, da se tega protestnega zborovanja zanesljivo polnoštevilno vdeležijo. Posebno se vabi na to zborovanje zastopnike vlade, državne in deželne poslance, industrijalce in poročevalce ljubljanskih listov.

— **Firme,** ki imajo ali pa namestavajo stopiti v trgovske zveze s Kanado, dobe pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani važno poročilo o gospodarskem napredku Kanade.

— **Občni zbor zadruge gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev** za sodni okraj ljubljanske okolice (sedež bo imela zadruga v Ljubljani) se je vršil 3. t. m. ob 9. zvečer v »Mestnem domu«. Od 432 članov se jih je udeležilo 45. Zadrugnega inštruktorja je zastopal načelnik ljubljanske zadruge gosp. Tosti. Nadkomisar g. pl. Hofbauer je otvoril zborovanje, naznanil, da je dež. vlada potrdila pravila s čemer je zadruga ustanovljena. Nato so se vršile volitve in sicer z listki. Načelnikom je bil soglasno izvoljen g. V. Ogorec, gostilničar v Škofjici; kot njegov namestnik pa gosp. J. Jesih gost in mesar v Rudniku. V odbor so prišli gg.: Rus Ivan na Grosupljem, Zrimšek Anton v Kosezah, Šusteršič Fran v Zapužah, Plevnik Fran v Vevčah, Gerbec Ivan na Igu, Anžič Josip v Štepanji vasi, Pirnat Ivan na Viču, Kandare Anton v Pijavi gorici, Lipah Fran v Dobrunjah, Vilfan Anton na Ježici, Štirn Anton v Šiški in Jesih Jos. v Medvodah. Njih namestniki so gg.: Suhadole Fr. na Dobrovi, Končan Ivan na Viču, Mercina Ignacij v Gornjem Kašlju, Šetina Anton v Zg. Šiški, Kuhar Leopold pri D. M. v Polju in Anžič Miha v Dobrunjah. Pregledovalci računov gg.: Pogacnik Anton v Šiški, Erbežnik Ivan na Viču in Šusteršič Jos. v Medvodah.

(Dalje v prilogi).

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.

(Dalje.)

Razgrnila je Mihaelovo pismo vnovič in je zopet čitala, tako pazno, kakor da se je hoče na pamet naučiti. »Ali — kdo mi pravi, da sem jaz tista žena, ki jo Mihael ljubi in zaradi katere se hoče žrtvovati?« Prevzela jo je ta misel s toliko silo, da je zatrepetala po vsem životu. »Nikdar ni z nobeno besedo izdal, da me ljubi. V njegovih pogledih se mi je pač časih zdelo, da nekaj gori, toda, kako naj iz tega sklepam, da je svojo ljubezen meni posvetil? Občeval je z menoj vedno hladno, kakor z vsako drugo, nikdar ni pokazal, da ima za me kaj več simpatije, nikdar ni poskusil doseči od mene niti najmanjšega izraza, da mi je na njem kaj ležeče. Zakaj ni tega storil!«

Ta dvom se je vse bolj zajedel v njeno srce in vse bolj je verjela, da vidi Mihael v njej samo boljše, zaupanja vredno prijateljico in da ljubi drugo.

Pri obedu je bil njen mož resen in malobeseden. Renati se je zdelo, da je žalosten. Nekaj časa se ni zmešala za to, a končno jo je obšlo le usmiljenje z njim, saj je bil baron Benalja na svoj način zelo dober ž njo.

»Kaj ti pa je danes,« ga je vprašala po končanem obedu. »Nekaj potrt si, ali se ti je zgodilo kaj neprijetnega?«

Stari baron je zavzdihnil in nekako tožno pogledal Renato.

»Da, da,« je rekel, »nekaj neprijetnega se je zgodilo. Dobil sem nesramno brezimno pismo. Saj ne verjamem nobene besede, prav nobene besede, prav nobene; vem, da je laž, a neprijetno je vendar, da krožijo take govornice.«

Renata se je zganila. Zadnja beseda je vzbudila njeno pozornost.

»Kake govornice pa krožijo,« je vprašala in ni mogla zakrivati svoje vznemirjenosti.

»Prav neverjetno,« je odgovoril baron Benalja. »Kakor sem ti že rekel, sem dobil danes brezimno pismo.«

Vzel je iz žepa pismo in je počasi razgrnil.

»Predno ti je dam čitati, naj ti še enkrat povem, da ničesar ne verjamem.«

Molče je Renata vzela pismo. Z nerodno — najbrž nalašč popačeno pisavo je bilo pisano:

»Gospa baronica Renata Benalja upa, da bo podedovala vse premoženje svojega soproga in da bo ta popolnoma pozabil na svoje sorodnike. V ta namen zna prav spretno skrivati svoje grešno razmerje z Mihaelom Kržinarjem. Rogovi, ki Vam, gospod baron, krase čelo, so že prav veliki. Vaša smešnost je pa toliko večja, ker je Vaša žena vzrok, da je Mihael Kržinar popolnoma pozabil na dolžnosti, ki jih ima napram neki drugi osebi.«

Renati je padlo pismo iz rok. Kakor smrt blede je uprla svoje velike črne oči v moža, a še predno je mogla kaj reči, se je baron Evzebij sklonil nad njeno roko in jo poljubil.

»Vem da je to ostudno peklensko obrekovanje,« je jecljal stari mož, »prisegam ti, da ničesar ne verjamem in odpusti mi, da sem ti pismo pokazal.«

Evzebij je čutil, da ni prav ravnal, ko je Renati pokazal to pismo, a čutil je to šele sedaj. Žal mu je bilo, da pisma ni zamolčal in uničil in vedel je, da bo Renata smatrala kot izraz nezaupanja, da ji je pismo pokazal.

Toda obdolžitve v brezimnem pismu so bile tako velike, težke, da Renata na to okolnost niti nislila ni. Zadostovalo ji je, da njen mož teh obdolžitve ne verjame.

»Hvala ti za tvoje zaupanje,« je rekla in je podala soprogu roko. »Dokler mi ti verjameš in zaupaš, naj govore ljudje kar hočejo.«

Renata in njen mož sta bila tako razdražena vsled surovih obdolžitve tega brezimnega pisma, da sta čisto prezrla kar je bilo v pismu rečeno

o Mihaelu Kržinarju, dasi sta pismo ponovno prebrala.

Renati niso bila brezimna pisma nič novega. Dobivala jih je večkrat; časih so obsegala ljubezenska razkritja, časih pekoča zasmehovanja, da se je staremu možu prodala za denar, časih pa tudi vsakovrstne obdolžitve. Tako brutalnega pisma, kakor ta dan, pa še ni imela v rokah.

Ogledovala je pismo in pisavo z vso pozornostjo, če bi kaj ne našla, iz česar bi se dalo sklepati, kdo je pisec. Pismo je bilo pisano na jako slabem papirju in pisava je izdajala, da pisec nima dosti opraviti s peresom. Sumljivo je bilo, da v pismu ni bilo jezikovnih napak, iz česar se je dalo sklepati, da je besedilo nekdo drugi sestavil, pisec pa je to besedilo le prepisal. A kdo bi mogel to biti, tega nista uganila niti Evzebij, niti Renata.

Ko je baron Benalja končno zapustil svojo ženo, je Renata vnovič vzela pismo v roke in zdaj je njeno pozornost vzbudil odstavek glede Mihaela Kržinarja.

»Kaj pomeni to očitjanje, da je Mihael po moji krivdi popolnoma pozabil na dolžnost, ki jo ima napram neki drugi osebi?« se je vprašala Renata. »Katera oseba bi to mogla biti? Ali Terezija Ahčinova?«

Renata je začela sumiti, da je morda gospa Terezija v kaki zvezi z brezimnim pismom.

»Če je name ljubosumna, če misli, da sem jaz vzrok, da se je je Mihael toliko časa branil, je lahko mogoče, da je dala to pismo pisati,« je ugibala Renata. »Ali — kako more ta ženska govoriti, da ima Mihael napram nji kake dolžnosti? Ne, ne, Terezija ni v zvezi s tem pismom.«

Zaman je bilo vse ugibanje, kdo je pisec ali pisateljica pisma.

Renata je imela navado, da je brezimna pisma uničila. To pot pa je napravila izjemo. Zdela se ji je, da utegne to pismo še enkrat prav priti in zato je je shranila.

Zvečer je šla, kakor vsak dan z nekima prijateljicama na sprehod. Takrat je bilo shajališče ljubljancev na Cojzovem vrhu, ki je bil tam, kjer je zdaj Cojzova cesta. Od šeste do osme ure zvečer je bila na tem vrhu zbrana vsa ljubljanska gospoda.

Renata je s svojima prijateljicama sedla na klop pod staro lipo. Zbraio se je okrog njih mnogo mladega sveta in tudi nekaj starejših gospodov in končno se je prikazal tudi Mihael Kržinar ter se pridružil okrog Renate in njenih prijateljic zbrani družbi. Topli pogled, s katerim ga je sprejela Renata, je razgual slabovoljnost, ki ga je trpinčila od dneva, ko je bil lov na barju in sestanek v Preserju, in mu je dal pogum, da se je približal Renati.

(Dalje prihodnjé.)

Slovenske trgovine v Ljubljani.

Čevljarne:

Josipina Herisch
zaloga čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

„Združeni čevljarji“
trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
Wolfsove ulice št. 14.

Gostilne, restavracije:

Avguštin Zajec
restavracija,
Sodnijske ulice št. 6.

Galanterijsko blago:

Fr. Igljč
trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

A. Skulj
trgovina s papirjem,
Poljanska cesta št. 12.

Knjigarne:

Narodna knjigarna
Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Vrečko
trgovina s papirjem in galant. blagom,
Sv. Petra cesta št. 31.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čizmar
lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana
Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:

Janko Česnik
„pri Česniku“
trgovina z manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc
modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
trgovina s suknem blagom,
Stritarjeve (Spitalske) ulice.

J. Lozar
manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne
trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Franč Ksav. Souvan
manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franč Ksav. Souvan
manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franč Souvan, sin
manufakturna trgovina na drobno,
Mestni trg 22, stara Souvanova hiša.

Franč Souvan, sin
manufakturna trgovina na debelo,
Mestni trg št. 23.

Feliks Urbanc
manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc
trgovina z manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Matej Orehek
trgovina z mešanim blagom,
zaloga modernih oblik,
Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek
modna trgovina,
Jurčičev trg.

E. Skušek
modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Sinkovic dediči

modna trgovina,
Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer

trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, „pri Solncu“ za vodo.

Peki:

Avgušt Jenko
pekovski mojster,
Marija Terezija cesta št. 7.

Karel Žužek
pekovski mojster,
Florijanska ulica št. 8.

Perilo:

Marija Alešovec
perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za šivanje perila,
Poljanska cesta št. 22.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanke okolice, sprejema hranilne vloge
in daje posojila, Dunajska cesta št. 17.

Obrotno pomožno društvo
r. z. z. o. z. Judovske ulice,
sprejema hranilne vloge in daje posojila.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof
slaščičarna,
Židovske ulice št. 8.

Jakob Zalaznik
slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Tehnična pisarna
Karol Holinsky
arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin
stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Josip Boltar
trgovina z mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger
trgovina s špecerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger
trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Tapetniki:

Anton Obreza
tapetnik in dekorater,
Selenburgove ulice št. 1.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Usnje:

Fran Mally
trgovina z usnjem
Resljeva cesta št. 2.

Josip Seunig
zaloga vsakovrstnega usnja in čevljarških
potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice.

Vezenine itd.:

Toni Jager
trgovina ročnih del
Židovske ulice št. 5.

F. Meršol
trgovina z drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg št. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec
ovetlični salon pod Trančo,
vrtarinja Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtar,
Kolizejske ulice št. 16.

Zastopstva:

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina
Vinko Majdiča v Kranju,
Vegove ulice št. 6.

Jakob Bončar
zastopnik in zaloga valjčnega mlina
Peter Majdiča v Jaršah,
Vegove ulice št. 6.

Železninske trgovine:

Valentin Golob
trgovina z železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg št. 10.

Ključavničarji:

Jos. Rebek
ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje št. 9.

Slikarji:

Filip Pristou
slikar špecijalno le za napise in grbe,
Prešernove ulice št. 50.

Razne trvdke:

Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

M. Drenik Kongresni trg
sokolske potrebščin, izdelovanje in vezenje
zastav, kakon vsakovrstne druge vezenine itd.

M. Franzl
mehanično pletenje na stroj,
Privoz št. 10.

Götzl ml. & Lebar
rezbarstvo, pozlatarstvo in izdelava modernih
okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Brata Hlavka
izdelovatelj kirurških in otropedičnih
predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

G. F. Jurásek
uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta št. 62 a.I.

Fran Kollmann
zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Lavrenčič & Domicelj
nasl. Karol Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.
parna opekarna
Resljeva cesta št. 2.

Fr. Sax
elektrotehniška obrt,
Gradišče št. 17.

Fr. Ševčik
puškar in trgovec z orožjem,
Židovske ulice št. 8.

Josip Škerlj
spedijsko podjetje
Kongresni trg št. 16.

Jos. Škerlj
prevoz pohištva,
Kongresni trg št. 16.

Josip Vidmar
zaloga dežnikov in solčnikov
Pred škofijo št. 19 Prešernove ulice št. 4
Stari trg št. 4.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Kongresni trg št. 13

se priporoča za vsa v svojo stroko
spadajoča dela.

Izdeluje prave gorske in
telovadske čevlje.

368 82 Vsa

parketska dela

prevzema
ter tudi daje material

Josip Puh

Gradišče št. 24
Ljubljana

368 82 Vsa

Lepo stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in kos
vrta se takoj odda mirni stran-
ci v Beheričevi ulici št. 16. 18 0 8

Trgovska pomočnica

dobro izurjena v manufakturni in
špecerijski stroki se sprejme s
prvim septembrom, s tem da pošlje
pri ponudbi spričevalo o zadržanju.

Franč Xav. Aumanua sin,
v Krakem. 28 6-2

Iščem kolarskega in kovaškega pomočnika

stara od 30 do 40 let, samska ali ože-
njena, večja za navadno ali boljše
delo. — Plača po dogovoru. 2809-3

Jožef Božič
kovaški mojster in posestnik v
Logatcu.

Razglas.

V Perenti (občina Kastav) se prodaja
posestvo

obstoječe iz novograjene enonadstropne
hiše, s kletjo, vodnjakom, vrtnim salo-
nom, kobilščem, velikim vrtom in dvo-
riščem.

Posestvo leži ravno pod železniško
postajo Matulje, ob državni cesti Matulje-
Mihotič, ter je pripravno za vsako trgovsko
podjetje, posebno tudi za gostilno ali za
večjo trgovino z lesom ali vinom. Cena je
nizka, pogoji plačanja jako povoljni.

Več pove **Vjekoslav Osojnak p. d.**
Gajanič, trgovec v Perenti, pošta Fran-
čič. 2188-20

Ugodna prilika!

Za svojo tukajšnjo restavracijo
ob železniški postaji, s katero je
združeno tudi dovoljenje prodaje
pijace in jedil ob vlakih, z zelo
ugodnim letnim prometom, iščem

izurjenega
gostilničarja

ki bi bil obenem več tudi mesarske
obrti. Potrebna varščina 3-4000 K.

Natančna pojasnila daje **I. Strava,**
Podbrdo na Gorškem. 2779 4

Prva češka tvornica

reklamnih
trakov

S. Čamperlik,

Praga VIII.

Najcenejše vezanje in najkorist-
nejša reklama. 4457 36

Ceneje nego motvoz.

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:

30 komadov od 6 do 8 hektar	10	15	18
1 komad za 30 hektar	1	50	593 77
1 " " 60 "	1	60	

oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug
vlečganjarna slivovca, tropi-
novca, drobnika in brinjeva v
Ljubljani.

Oskrbnika in knjigovodjo

za industrijsko podjetje združeno z
majhno kmetijo, išče sanesljiva, do-
mača trdnika. Dotičnik mora biti več
popolnoma slovenskega in nemškega
jenika in dvostavnega knjigovodstva,
mora biti energičen in samostojen
oskrbnik s odličnimi izpričevali. Ako
je njegova žena dobra kuharica, lahko
prevzame gospodinjstvo. — Plača po
dogovoru. Kaveje je položiti najmanj
1000 kron. Služba se za stalno odda
po preteku trimesečne poskusne dobe,
proti večletni pogodbi.

Lastnoročno pisane ponudbe, o-
premljene s pravi izpričevali, je vlo-
žiti pod „Stalna služba“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 2783-3

368 82 Vsa

parketska dela

prevzema
ter tudi daje material

Josip Puh

Lepo stanovanje

se odda takoj.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2871

2 rjavi kobil

5 in 6 let stari, 172 cm visoki, za
težko vožnjo, brez vsake napake,
sta na prodaj pri LUD. SMOLETU
v Ševčič. 2840-2

Prodajalka

se sprejme takoj v trgovini z me-
šanim blagom Fr. Senica v Motniku
na Gorenjskem. Ponudbe s sliko
imajo prednost. 18'8-2

Odda se za 1. november še nekaj

stanovanj

s tremi sobami in pritlikinami
Poizve se na Poljanski cesti
št. 22, pritlično desno. 2800 2

Izurjena, ljubljanskemu občinstvu
znana oseba, išče v Ljubljani v
najem

gostilno

all prostor (tudi klet) za vinotoč.
Ponudbe pod „vinotoč“ na uprav.
„Slov. Naroda“. 2793-3

2833 2

Prodajalna

tudi cela hiša z velikim vrtom se
oddaja radi gospodarjeve smrti pod
ugodnimi pogoji takoj v najem. Tr-
govina je dobro vpeljana in obstoji
od leta 1848 Poleg je trafika, mo-
stna tehtalica in veliki prostori
za skladišča. — Ponudbena A Šapla,
Šturje-Ajdovščina na Notranjskem.

Kuharica

zmožna gospodinjstva pri manjši go-
stilni, t. j. izvežbana v kuhinji in
tudi pri družini, vajena ravnanja s pe-
rilom in zmožna vsega gospodinjstva,
se sprejme. Plača po dogovoru.

Pismene ponudbe z dokazili zmo-
žnosti na uprav. „Sl. Naroda“. 2831-3

Lep hlev

za dva konja in
dve šupi

s podstrešjem za krmo, se odda takoj.
Več pove **D. Rovšek,** fotograf v
Kolodvorskih ulicah št. 35. 2414 12

2414 12

potniki in agenti

na Kranjskem, Primorskem in
Štajerskem, ki obiskujejo kmeto-
valce in druge ljudi na deželi, se
sprejmejo takoj proti visoki provi-
ziji za nov senzacionalni predmet.

Ponudbe pod „velik zaslužek“
na uprav. „Slov. Naroda“. 2844 2

2844 2

Na debelo in drobno po nizkih
cenah priporočam svojo bogato
zalozeno

trgovino

z galanterijskim in vseh
vrst kramarskim blagom

354 In pleteninami. 32

Devocionalije

in vse vrste blago za božja leta.

Tvarniška zaloga kranj. glavnikov.

Anton Skof

„Slov. Naroda“

Dunajska c., v hiši gostilne „A. C.“

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenci! Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah edino **Ivan Kebrovo**

najboljše čisto za čevlje in usnje à 24 vin. v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Patentirano v 30. državah.

Letošnja huda zima je pokazala, da presoga glode trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovensko **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1654-30

Čevlji na zahtovo za-
stoj in franto.

Slovenska tvrdka čevljev
domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

347-31

Opr. št. A I 136,9/34.

Oklic

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja, da je umrla dne 20. febru-
arja 1909 v Ljubljani, Križevniška ulica, gospa Ana Turek roj. Kraus ne za-
pustivši neredbo poslednje volje. K dedovanju so poklicani tud potomci
predzamlj. zakonskih Matije in Ane Wirth in sicer Neža, Peter, Ferdinand
in Josip Wirth. Ker je sodišču bivališče teh dedičev oziroma njih potomcev
neznano, pozivlja se taiste, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne
pri tem sodišču javi in zglašijo za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravna-
vala le s zglašitvami se dediči in z njim postavljenim skrbnikom g. Ivanom
Stiene, c. kr. davč. pristavom v p. v Ljubljani.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I.

dne 24. julija 1909.

2827-2

MOTORJE

najboljšega sistema, železne
blagajne, stavb. potrebščine,
mline in stiskalnice za gro-
zdje in sadje in vse druge železnine
dobavlja po najnižjih cenah

slovenska veletrgovina z železnino

Jr. Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1.

1449 23

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Šaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(hit) priznana in strokovno
preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-59

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Tople in lažne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lažne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina,
revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni,
kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Fran-
covih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica.
Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITA.

Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje **Kopališka uprava kopališča**
Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za
interurbani telefon. 15 0-31

Kdor Kdor

je bolan na želodcu, črelih, nima teka,
in nagiblje k hujšanju, naj rabi že več let
preizkušeno **želodčno sol**
lekarnarja **Schaumanna v Stockerau**
za uravnava in vzdržanje dobre prebave
rabi **Schaumannove**
pastilje želodčne soli
bo neprimerjajoči uspeh zapazil v dobrem
počutju. 126-13

Želodčna sol Pastilje želodčne soli

prilpavne in prijetne, so natančno odmerjene in učinkujejo kakor želodčna sol. Omarica
s 3 fiolami po 10 pastilj želodčne soli K 150. — Po pošti pošilja najmanj 2 škatljici
po povzetju

lekarnar **SCHAUMANN v Stockerau.**
Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-47

Puchova kolesa

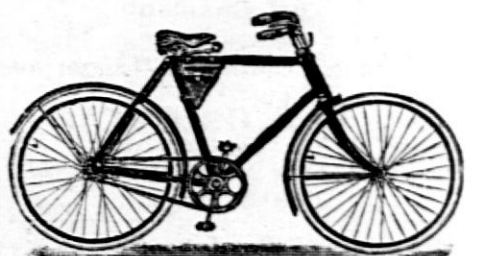
Puch-Special' K 150

„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovejši živalni stroji od
66 K naprej.

Za prekuovalce ista cena, kakor
v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštneine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
šte. 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izbrano

G. AUER^{jevih} dedičev

Ljubljana Wolfove ulice šte. 12 Ljubljana

marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

Odvetnik dr. Ivan Fermevc

si usoja naznaniti, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

2873 1

v Ptuj, v hiši zdravnika gospoda dr. B. Štuhéca, Poštna ulica št. 19.